Pacient s chronickou chorobou dýchacieho systému

a COVID-19

01 COVID-19 predstavuje **vírusové infekčné ochorenie** prejavujúce sa predovšetkým horúčkou, kašľom, únavou, bolesťami svalov, sťaženým dýchaním, prípadne aj inými zriedkavejšími príznakmi.

02 Hoci v niektorých aspektoch pripomína chrípku, odlišuje sa od nej dlhšou inkubačnou dobou (až do 14 dní bez výraznejších príznakov), vysokou nákazlivosťou a rýchlym šírením v populácii. Preto je nevyhnutné **dodržiavať prípadnú odporúčanú karanténu** (napr. pri návrate z ciest - v súčasnosti už nie iba zo zahraničia, pri kontakte s rizikovou osobou a pod.).

03 Hoci sa ukazuje, že u väčšiny infikovaných pacientov má ochorenie mierny priebeh a nevyžaduje hospitalizáciu, **chorobu nesmieme podceniť.**

04 V prvom rade by mal pacient s chronickým pľúcnym ochorením **dodržiavať všetky odporúčania, ktoré nájdete na stránke Ministerstva zdravotníctva SR (www.health.gov.sk) a Úradu verejného zdravotníctva SR (www.uvzsr.sk).**

05 Odporúčania na **obmedzenie osobných a spoločenských kontaktov,** nosenie ochranných prostriedkov **(tvárové rúško, ochranné rukavice)**, pravidelné a časté **umývanie rúk a používanie dezinfekčných prostriedkov** patria medzi najdôležitejšie a netreba ich podceňovať.

06 Je potrebné **minimalizovať pobyt v čakárňach lekárov či v nemocniciach,** využívať možnosti elektronického receptu a **telefonických či emailových konzultácií** s lekárom. Podobne je potrebné minimalizovať pobyt na miestach s väčším počtom ľudí (napr. obchody).

07 Ako najrizikovejší sa zdajú byť **starší ľudia a fajčiari** (približne 10 % pacientov s hospitalizáciou pre COVID-19).

08 **Pacienti s chronickým pľúcnym ochorením** (respiračné alergie, astma, chronická obštrukčné choroba pľúc - CHOCHP) na základe doposiaľ publikovaných štúdií **nemajú výrazne zvýšené riziko ochorenia oproti ostatnej populácii.** Výskyt týchto ochorení je vo väčších súboroch pacientov s COVID-19 udávaný u menej ako 3 % pri CHOCHP, pri astme dokonca ešte menej.

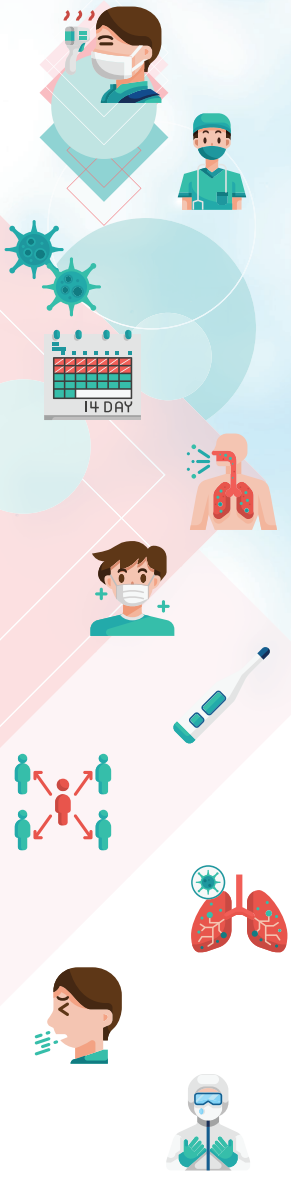

ZÁLEŽÍ NÁM na pacientoch

Pacient s chronickou chorobou dýchacieho systému

a COVID-19

09 Oveľa častejšími a významnejšími rizikovými faktormi sú **kardiovaskulárne ochorenia** (najmä hypertenzia) či **metabolické choroby** (cukrovka, obezita), prípadne kombinácia viacerých chronických chorôb u jedného pacienta. Rizikoví sú tiež všetci pacienti užívajúci tzv. **imunosupresívnu liečbu** (onkologickí pacienti, reumatici a pod.)

10 Na základe súčasných vedomostí nepredstavujú **lieky používané v liečbe alergie, astmy či CHOCHP** (napr. alergénová imunoterapia, inhalačné kortikoidy) riziko vo vzťahu k vzniku a komplikovanému priebehu COVID-19 ochorenia, a preto ich **ďalej užívajte v odporúčanom dávkovaní bez vysadzovania.** Zároveň ich pravidelným používaním udržíte kontrolu nad zápalom v dýchacích cestách, ktorý pri vzplanutí a zhoršení zvyšuje riziko pre rôzne respiračné vírusové ochorenia.

11 V prípade, že pravidelne dostávate **biologickú** a/alebo **imunosupresívnu liečbu** v ambulancii Vášho špecialistu, je potrebné v nej **pokračovať bez prerušenia,** pričom Váš lekár s vami dohodne režim a spôsob aplikácie pri dodržaní odporúčaných opatrení na zníženie rizika získania infekcie COVID-19.

12 V porovnaní s COVID-19 sa pre pacientov s chronickými pľúcnymi chorobami javia byť rizikovejšie bežnejšie vírusové ochorenia, ako je napr. **chrípka**, proti ktorej by mal byť každý takýto pacient **každoročne chránený očkovaním.**

13 Pohyb a športová aktivita je vítaná tam, kde nie je zhromaždených viac ľudí (napr. individuálne prechádzky v prírode, venčenie psa), pokiaľ tieto aktivity nie sú v rozpore s úradnými odporúčaniami a opatreniami.

14 Okrem Vašej pravidelnej liečby je vhodné doplniť **zinok** (má protivírusové účinky), vitamíny (najmä **vitamín C a D**) prípadne iné prípravky na podporu protivírusovej imunity (napr. **beta-glukány** či niektoré **fytofarmaká**).

15 Ak sa váš stav zhorší, je potrebné kontaktovať svojho ošetrujúceho lekára prípadne rýchlu záchrannú pomoc. **V prvom rade však dodržiavajte odporúčania Vášho ošetrujúceho lekára a dôverujte mu.**

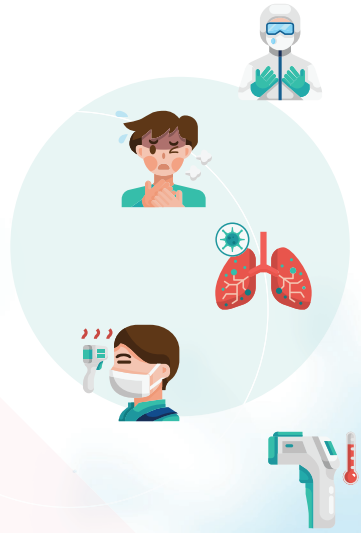

prof. MUDr. Miloš Jeseňák, PhD., MBA
garant špecializačného štúdia v odbore klinická imunológia a alergológia na JLF UK v Martine

doc. MUDr. Martin Hrubiško, PhD., mim. prof.
prezident Slovenskej spoločnosti alergológie a klinickej imunológie

doc. MUDr. Ivan Solovič, CSc.
prezident Slovenskej pneumologickej a ftizeologickej spoločnosti SLS

Vznik tejto informácie podporila spoločnosť Novartis Slovakia s.r.o.

NOVARTIS

Novartis Slovakia s.r.o., Žižkova 22B, 811 02 Bratislava, Tel. č.: +421 2 50706111, www.novartis.sk

SK2004815180